

Din toată splendoarea naturalului, a speciilor și ecosistemelor, a urșilor și delfinilor, a munților și lacurilor, a ecologiei ca modalitate a înțelegerii contextului în care există viul, a proceselor evolutive extrem de interesante... inclusiv a înțelegerii realității ființei umane... te poți întreba oare prin ce blestem, în percepția publică ecologia a devenit ceva apropiat de gunoieri? Ce putea să fie mai aberant decât asta? Și cum de a fost posibil? Este evident de dorit să fie cât mai puține gunoaie în peisaj... și pentru asta e nevoie de reglementări și acțiuni, dar nicidecum nu adunarea mizeriei se rezumă ecologismul și nicidecum nu de asta se preocupă ecologia. Nu cred că este nevoie de a psihanaliza decidenții, persoanele care au dus la formarea acestui malefic fenomen, dar efectele simbolistice ale ecologism-gunoierismului sunt perverse și profunde.

“Groapă ecologică”, “toaletă ecologică”... adunarea de mizerie este denumită “ecologizare” și din toate acestea se conturează o anume imagine publică a sectorului. “E plin de jeg în zona asta... unde sunt ecologiștii să adune gunoaiele?” Conectarea ideatică a ecologiei cu activitatea de gunoier este o mare greșeală strategică a ecologismului; provine oare din naivitate, sau așa a fost conceput să fie? Ar putea exista tentația de a presupune că poziționarea mediatică a ecologiei/ ecologismului pe o asemenea traiectorie mizerabilă a fost un interes clar al celor care doreau ca ea să meargă către o zonă periferică, a scursorilor cloacale și mirosurilor de putrefacție, de unde nu are nici un fel de influență politică/ societală. Și pentru mass media a fost simplu să prezinte acțiunile de adunare de gunoaie care nu deranjau pe nimeni, erau “pozitive”, nu intrau în subiecte conflictuale... nu atingeau subiecte mai complexe greu de înțeles pentru marile mase de imbecilizați care se uitau la televizor, totodată nu atingeau nici un fel de “cuib de viespi” al intereselor economice. Și așa, odată cu “reușita” acțiunilor, se contura pas cu pas imaginea de gunoier-voluntar, apoi imaginea de gunoier. Ecologul/ ecologistul, în viziunea marilor mase de oameni, este cel care trebuie să adune ceea ce alții au aruncat... asta este treaba lui. Etichetarea este ceva de gen “tag” de care greu se va putea scăpa... sau poate niciodată.

Ieri la o discuție au fost invitate două fete binevoitoare, educate, care reprezentau un grup de tineret. Povesteau entuziasmate că ar dori să facă ceva pentru ecologie, anume să adune gunoaie de undeva; exista opțiunea de a face asta într-un fel de parc plin de jeg sau pe lângă o potecă turistică de pe un deal... unde conform celor mai recente informații, situația era ultra-jalnică. Cred că îți este clar că nu e greu de găsit un loc unde să se poată aduna oricâte “deșeură”... în ceva după-masă de “ecologizare” cu câteva zeci de persoane. Cam ce găsești prin aceste locuri, îți poți imagina (sau nu îți poți închipui). Directorul unui liceu, care a participat la discuție, zicea că au fost elevii în număr mare, câte o zi mai mulți ani la rând pe o vale de unde au adunat tone de mizerii aruncate de la casele din zonă, și că anul următor a fost la fel. Îți poți imagina cam ce senzație plăcută este să mergi anual să aduni gunoaie din același loc; și

eventual să fie și mai multe decât erau. Bine, cred că nu te surprinde că acțiunea eco-heirupistică este stil Sisif.

Pe la începutul anilor 1990, au apărut ONG-uri de mediu, iar acțiunile acestora au fost de multe ori legate de strângerea de gunoaie; respectivele activități simple au provenit de multe ori din dorința sinceră și nevoia de a face ceva pentru mediul nostru de viață; și finanțările disponibile au favorizat oarecum această alăturare... în încercarea de a face ceva concret, vizibil, măsurabil. Pentru a nu sta și doar a comenta, trebuia ca oamenii să se afle în treabă. Au fost scoși în general copiii, să adune tot felul de mizerii; în cazurile bune, au existat mânuși de protecție. Nu cred că au fost probleme prea mari cu riscurile de infecție... dar a crea o legătură ideatică între ecologie și adunarea de gunoaie este mai mult decât o contaminare. Pe de o parte, adunarea de mizerii din te miri ce locuri, probabil că nu este cea mai pozitivă experiență a celor implicați... poate nici nu se ajunge la conștientizare dar probabil rămâne ceva scârbă față de tot ce a fost legat de asta; pe de altă parte, impresia nu este un început prea atractiv pentru a te apropia de subiectul ecologiei; există un risc destul de mare ca acei copii care au participat la o asemenea acțiune de adunare de gunoaie să aibă prima-și-ultima lor experiență cu “ecologia”. Ca o adunătură de copii-proști, “ecologiștii” s-au lăsat momiți și orientați spre acțiuni atât de puțin semnificative pentru ideile majore ale ecologiei/ ecologismului, cum este adunarea de gunoaie... și să facă din asta ceva care devenea vrând-nevrând destul de simbolic pentru întreaga mișcare. Au apărut și abordări de gen greenwashing, când firme sponsorizau ieșirea “ecologiștilor” cu băscuțe și tricouri inscripționate cu sloganurile PR ale firmei, să adune mizeriile lăsate de gunoaie pe plajă. Și, cu o astfel de abordare, a mai fost realizată o (mică?) contribuție pentru a submina dezvoltarea ecologismului și ecologiei, încă de la rădăcină, încă de la tineri... care au perceput implicarea în acest domeniu ca o activitate de gunoier.

Miza educației ecologice era să facă ceva atractiv, interesant, încât idea de ecologie să merite să aloci energie subiectului, ceva pentru care eventual are sens să îți dedici Viața. Educația ecologică presupunea o abordare mult mai complexă/ complicată, care necesita timp, expertiză, tact pedagogic, echipamente (binoclu, lunetă, lupă șamd), necesita oameni specializați pentru a putea conduce Copiii în Natură, a le arăta diferitele aspecte ale adaptărilor care pentru ei sunt interesante, a le vorbi pe înțeles depinzând de vârstă... despre ciocănitori și șerpi, despre cerbi și veverițe, licheni și ferigi, ecolocație, simbioză, despre migrația berzelor și observarea în natură a proceselor ecosistemice, înțelegerea corelațiilor, fluxurilor de materie, energie, informație, despre evoluția biologică, rezistența la antibiotice a bacteriilor șamd... despre resurse, sustenabilitate ecologică a civilizațiilor, despre sensul percepției ecologice/ ecologiste pentru societatea umană dependentă de această cunoaștere. Era mult mai simplu să îi pui să adune gunoaie, iar azi, la nivel societal ecologia este percepută cumva în acest fel, ceva marginal. Pauperitatea intelectuală a celor care au organizat mișcarea ecologistă pe la începuturile ei postcomuniste, combinată cu (și direcționată de-) finanțarea toxică antiecologistă și antiecologică a acelor acțiuni și-a atins scopul strategic mai bine decât se putea spera.

Ecologie “tag” Gunoieri (articol de dr. Peter Lengyel)

Scris de dr. Peter Lengyel
Miercuri, 07 Mai 2014 07:32 -

AUTOR ©

[dr. Peter Lengyel](#)